

דבר המערכת

אנו שמחים להביא בפניכם את הגיליון הרביעי של "משמר הסביבה" לשנת 2008. הגיליון יוצא בשיתוף פעולה של הקליניקה לפרקטיקה ומדיניות סביבתית של הפקולטה למשפטים באוניברסיטת בר אילן יחד עם "חיים וסביבה" – ארגון הגג של ארגוני הסביבה בישראל. השבוע מסתיים מושב עמוס ופורה של הכנסת, גם בתחום הסביבתי. בגיליון זה נסקור את הפעילות הסביבתית בכנסת מהחודשיים האחרונים: חוקים חדשים שהתקבלו, הצעות חוק או הצעות לתיקון חוקים בעלות השלכות סביבתיות, לצד עדכונים בהתקדמות הליך החקיקה של הצעות חוק קיימות. כמו כן נציג סקירה של דיונים רלוונטיים בנושאים סביבתיים שהתקיימו בכנסת ובוועדות השונות. עם סיום מושב הכנסת הנוכחי והיציאה לפגרה, יוצא גם משמר הסביבה לחופשה. המשמר יחזור לפעילות לאחר פתיחת מושב החורף של הכנסת. שתהיה לכולם פגרה וחופשה נעימה.

נשמח לשמוע את תגובותיכם והערותיכם ולקבל הצעות לנושאי כתיבה לגיליונות הבאים. ניתן ליצור עמנו קשר בדוא"ל: envclinic@gmail.com.

משמר הסביבה נערך ע"י אייל פרזון וחוץ פרק, תלמידי הקליניקה לפרקטיקה ומדיניות סביבתית בהנחיית עו"ד חנן מנדל, עו"ד אתי רוזנבלום ונאור ירושלמי.

מנחי הקליניקה: ד"ר אורן פרז עו"ד אתי רוזנבלום עו"ד חנן מנדל	הקליניקה לפרקטיקה ומדיניות סביבתית	הפקולטה למשפטים אוניברסיטת בר אילן	חיים וסביבה - ארגון הגג של ארגוני הסביבה בישראל	סמנכ"ל ארגון חיים וסביבה: נאור ירושלמי
etyros@gmail.com perezo@mail.biu.ac.il mandelh@mail.biu.ac.il	אתר הקליניקה: www.envclinic.org.il	טלפון: 03-5318814 רמת גן 52900	sviva@sviva.net www.sviva.net	naor@sviva.net

סוף סוף - אוויר נקי לישראל!

הכנסת אישרה סופית את חוק אוויר נקי

ביום ה-22.07.08 אישרה הכנסת את חוק אוויר נקי לישראל, ברב של 39 חברי כנסת וללא מתנגדים ונמנעים, זאת לאחר הליך חקיקה ארוך של כ-3 שנים.

החוק שקודם על ידי ארגון "אדם טבע ודין" צפוי להסדיר באופן מקיף את איכות האוויר שאנו נושמים, ולתת לרשויות כלים לאכיפה וענישה נגד המזהמים - עד כדי עונשי מאסר וסגירת מפעלים.

בשל מחלוקות שנמשכו עד לרגע האחרון, יכנס החוק לתוקף רק בשנת 2011 - ולא שנה קודם לכן כפי שתוכנן במקור.

לעיון בהצבעת הכנסת [לחץ כאן](#).

לעיון בהצעת החוק [לחץ כאן](#).

אירועי יום איכות הסביבה במשכן הכנסת

מימין לשמאל, השר גדעון עזרא וח"כ דב חנין ומיכאל מלכיאור, בדיון ועדת הפנים והגנת הסביבה

ב-3/6/08 ציינה הכנסת את יום איכות הסביבה, בסמיכות ליום איכות הסביבה הבינלאומי שחל ב-5 ביוני. בין אירועי היום ניתן היה למנות הצעות חוק סביבתיות חדשות ודיונים בנושאים "ירוקים", בין היתר: הקמתה השנויה במחלוקת של עיר הבה"דים באזור רמת-חובב, וכן התכנית להקמת תחנת כוח פחמית נוספת באשקלון וההתנגדויות הרבות שהיא מעוררת עקב זיהום האוויר אשר עתיד להיווצר באזור בשל כך.

הישג לארגוני הסביבה ולח"כ **דב חנין** (חד"ש) נרשם כאשר הצעת החוק להכשרת פקחי רשויות-מקומיות לאכיפת דיני הסביבה, אושרה. על הצעת חוק זו ראו בהמשך.

עם זאת, לא הכל ירוק. בדיון שנערך בוועדת הפנים והגנת הסביבה לקראת תקציב 2009, התלוננו נציגי המשרד להגנת הסביבה על תקציבם ההולך ומתמעט. בדיקת מרכז המחקר והמידע של הכנסת הראתה כי אכן, התקציב קוצץ בכ-20% לעומת אשתקד.

יולי 2008

למשמע דברים אלו הגיב יו"ר הוועדה, ח"כ **אופיר פינס** (עבודה), באומרו: "אני רוצה לקוות שבשנה הבאה נראה חזון סביבתי מצד הממשלה ושראש הממשלה הבא יראה בהגנה על הסביבה נושא מכריע". בעיה נוספת עליה הצביעה עו"ד **ציפי איסר-איציק**, מנכ"לית עמותת אדם טבע ודין, היא כי התנגדותה של הכנסת להצעות חוק סביבתיות, מושפעת בין היתר מלחצים כבדים אשר מופעלים ע"י גורמים עתירי ממון ובעלי עניין כלכלי שלא עולה בקנה אחד עם האינטרס הסביבתי - חברתי. לחצים אלו גודעים את הצעות החוק הנ"ל באיבם ומונעים את הפיכתם לחוק שריר ואכיף.

לעיון בפרוטוקול הדיון בוועדה [לחץ כאן](#)

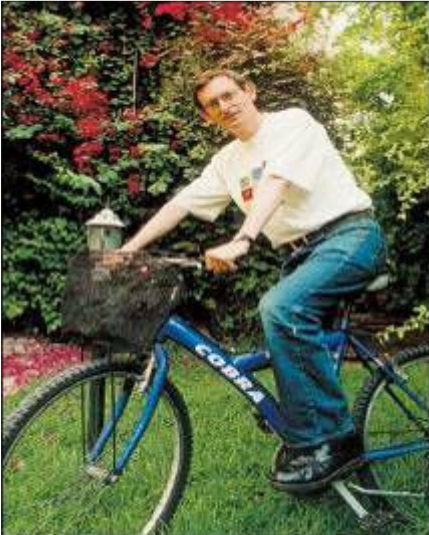
חברי כנסת זכו באותות "הגלובוס הירוק"

ב-5.6.08 הוענקו אותות ה"גלובוס הירוק למצטיינים בפעילות למען איכות הסביבה ובריאות הציבור. את טקס הגלובוס הירוק מוביל "חיים וסביבה" – ארגון הגג של ארגוני הסביבה בישראל. חברי הכנסת המובילים את הפעילות הסביבתית בכנסת הנוכחית קיבלו בטקס תעודות הוקרה מיוחדות על פעילותם: **דב חנין** (חד"ש), **אופיר פינס-פז** (עבודה), **מיכאל מלכיאור** (עבודה), **משה גפני** (יהדות התורה), **גלעד ארדן** (הליכוד) ו**אסתר רינה טרטמן** (ישראל ביתנו). יצויין, כי הפעילות הסביבתית בכנסת נמדדת בקביעות באמצעות "המדד הסביבתי לאיכות הכנסת" שעורכת עמותת "אדם טבע ודין".

יצא לדרך

הצעת חוק לעידוד תחבורת אופניים, התשס"ח-2008

בתאריך ה-25.6.08 התקבלה בקריאה טרומית הצעת החוק לעידוד תחבורת אופניים, הצעת החוק הינה פרי יוזמתם של ח"כ **דב חנין** (חד"ש), **אורית נוקד**, **מיכאל מלכיאור**, **אופיר פינס** פז (העבודה), **רון כהן** (מרצ), **זבולון אורלב** (איחוד לאומי-מפד"ל), **אלחנן גלזר** (צדק לגמלאים), ו**יצחק גלנטי** (גיל).

ההצעה אושרה לקריאה ראשונה בוועדת הפנים והגנת הסביבה בתאריך ה-8.7.08.

מטרת הצעת החוק היא להגביר את השימוש באופניים ע"י יצירת רשת שבילי אופניים בטוחים ונוחים לשימוש. לשם כך קובעת הצעת החוק הוראה המחייבת תכנית מתאר מקומית חדשה לכלול בתוכה גם הוראות לסלילת שבילי אופניים כחלק אינטגרלי מהכביש. בנוסף, הצעת החוק מטילה על שר התחבורה לקבוע

הוראות שיבטיחו כי סלילת השביל תיעשה באופן שיבטיח את נוחות ובטיחות רוכבי האופניים.

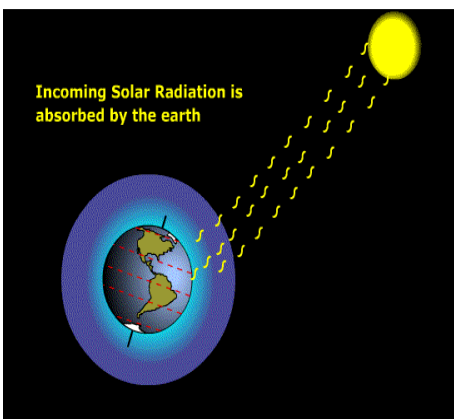
לעיון בהצעת החוק [לחץ כאן](#)

לעיון בהודעה שפורסמה לעיתונות בנושא [לחץ כאן](#)

לעיון בהצעות חוק דומות ראה [גיליון דצמבר 2007](#) של משמר הסביבה

מתחמם... מתחמם... חם!!!

הצעת חוק הפחתת פליטת גזי חממה, התשס"ח-2008

בתאריך ה-25.6.08 התקבלה בקריאה טרומית הצעת החוק הפחתת פליטת גזי חממה. הצעת החוק הינה פרי יוזמתם של ח"כ **דב חנין** (חד"ש), **אופיר פז-פינס** (עבודה) ו**גלעד ארדן** (ליכוד).

הצעת החוק קובעת יעדים להפחתת פליטת גזי חממה ובנוסף מעניקה למשרד להגנת הסביבה סמכויות לקביעת תוכנית פעולה בנושא. הצעת החוק מטילה קנסות ומגבלות על מקורות פליטת גזי חממה וקובעת חובת דיווח באשר לרמת פליטת הגזים האמורים. ח"כ **חנין** קרא לישראל להצטרף למאמץ הגלובלי להפחתת פליטת גזי חממה ולגלות אחריות בהגנת האנושות מפני משבר האקלים ונזקיו.

לעיון בהצעת החוק [לחץ כאן](#)

פרסום, זיהום ומה שביניהם

הצעת חוק פרסום מקבלי היתרים להזרמה לים, התשס"ח-2008

ביום ה-26.05.08 הונחה על שולחן הכנסת הצעת החוק שבנושא. הצעת החוק פרי יוזמתם של ח"כ **דב חנין** (חד"ש), **אסתר יונה טרטמן** (ישראל ביתנו) ו**מיכאל מלכיאור** (עבודה), מתוכננת להביא להגברת הפיקוח על הזרמת שפכים ע"פ היתר. נכון להיום, הפיקוח על ההזרמה, נעשה, בדרך כלל, על סמך דיווחי הגורמים המזרמים בלבד. הפסולת והשפכים

המוזרמים מכילים לעיתים קרובות חומרים אשר עלולים לפגוע בסביבה ואף להוות סיכון לבריאות הציבור. פרסום המידע בדבר הזרמת פסולת וההטלות באופן נגיש ופשוט לציבור הרחב, שהים והחופים הם קניינו, תחשוף את ההיתרים לביקורת ציבורית ובכך תביא להגברת הפיקוח. לפי ההצעה, תוטל חובת פרסום על הגופים המקבלים היתרים מהוועדה, בעת קבלת ההיתר ומידי רבעון שנתי. בנוסף לכך, מטיל חוק זה חובת פרסום באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה גם על הוועדות עצמן, בכל הנוגע לגופים אשר להם נתנו הוועדות היתרים. החוק מטיל סנקציה על מקבלי ההיתר אשר לא יעמדו בחובת הפרסום, וחובת הדיווח על ההזרמה. הכוונה לפרסום של כמות החומרים המוזרמים, סוגם ומידע בדבר ההשפעות שיש לחומרים אלו על הסביבה ובריאות הציבור.

הצעת חוק דומה הוגשה על ידי ח"כ **ראלב מג'אדלה** (עבודה) ביום ה-11.12.06.

לעיון בהצעת החוק [לחץ כאן](#).

לעיון בהצעת החוק של ח"כ מג'אדלה [לחץ כאן](#).

זיהום – המלחמה נמשכת

הצעת חוק לעידוד השקעות הון (תיקון - שמירה על איכות הסביבה), התשס"ו-2006

בתאריך 18.6.08 התקבלה בקריאה טרומית הצעת החוק, שהוגשה שנתיים קודם לכן, העוסקת בנושא היחס בין עידוד השקעות הון לאיכות הסביבה. ההצעה היא יוזמה של ח"כ **דב חנין** (חד"ש) ו**מיכאל מלכיאור** (עבודה). לפי הצעת החוק, מענקים כספיים המועברים למפעלים מתוקף חוק עידוד השקעות הון, לא יועברו למפעלים מזהמים. בנוסף יבוטלו מענקים שניתנו בעבר, במידה וימצא כי מקבל המענק מזהם ופוגע באיכות הסביבה. הצעה זו משלימה חוק שהתקבל בשנת 2006 - התניית מענקים ממשלתיים למפעלי תעשייה (תיקוני חקיקה) התשס"ו-2006, שנראה שלא מומש באופן מלא. לשם כך מציע

החוק מנגנון שמחייב את מגיש הבקשה למענק לפי החוק לעידוד השקעות הון להגיש התחייבות בכתב חתומה על כך שאין בתכנית, במפעל או בכל גורם אחר כדי לפגוע באיכות הסביבה.

לעיון בהצעת החוק [לחץ כאן](#).
לעיון בחוק [לחץ כאן](#).

כל טיפה חשובה

הצעת חוק המים (תיקון – חובת התקנת אביזרים חוסכי מים במבנים המשמשים גופי ציבור),
התשס"ח-2008

ביום ה-19.5.08 הוגשה לשולחן הכנסת הצעת החוק שבנושא. בין החתומים על ההצעה ח"כ יוחנן פלסנר (קדימה), גלעד ארדן (ליכוד), דב חנין (חד"ש), איתן כבל (עבודה), אסתר רינה טרטמן (ישראל ביתנו), יורם מרציאנו (עבודה), משה שרוני (צדק לזקן), סופה לנדבר (ישראל ביתנו), זבולון אורלב (איחוד לאומי), יולי אדלשטיין (ליכוד), ישראל כץ (ליכוד).

מטרת ההצעה להביא להקטנה בצריכת המים - שארצנו דלה בהם - ע"י התקנת ווסתי הספקת מים - חסכמים, במבנים ציבוריים. לפעילות זו יש פוטנציאל של הקטנת צריכת המים בכ-10%-15%. כמו כן פעולה זו מהווה משום הצהרת כוונות

ומתן דוגמא כיצד נכון וראוי לפעול בזמן שמשק המים שרוי במשבר, בתקווה שהשימוש בחסכמים יחלחל גם למגזר הפרטי בצריכה הביתית. ההצעה התקבלה בקריאה טרומית, ביום ה-25.06.08.

לעיון בהצעת החוק [לחץ כאן](#)

העתיד כבר כאן

הצעת חוק אנרגיה מתחדשת, התשס"ח-2008

בתאריך ה-23.06.08 הונחה על שולחן הכנסת הצעת חוק, פרי יוזמתם של ח"כ אופיר פינס-פז (עבודה), וח"כ דב חנין (חד"ש), שמטרתה הכנת תוכנית לאומית ליצירת אנרגיה מתחדשת.

על פי הצעת החוק, על שר התשתיות להכין תוכנית לאומית לייצור חשמל מאנרגיה מתחדשת. השר ידווח לכנסת אחת לשנה על היקף ייצור החשמל מאנרגיה מתחדשת ועל מידת העמידה ביעדים הלאומיים. שימוש באנרגיה מתחדשת יענה על הצורך

לייצור אנרגיה באמצעים מקומיים תוך הפחתת פליטת המזהמים הנוצרים עקב ייצור חשמל. לשם כך מוצע כי תקבע בחוק מכסה מינימאלית לייצור חשמל מאנרגיה מתחדשת. בנוסף, הצעת החוק כוללת מנגנון לתמרוץ כלכלי ליצרני חשמל מאנרגיה מתחדשת, במתן עדיפות בקבלת רישיונות הספקה ובכישת החשמל שייצור על ידם.

לעיון בהצעת החוק [לחץ כאן](#)

כבר יותר בטוח להתנדב

אושר תיקון לחוק הביטוח הלאומי הנותן כיסוי ביטוחי למתנדבים בתחום איכות הסביבה

במסגרת יום החברה האזרחי בכנסת שנערך ב-8.7.08 אישרה ועדת העבודה, הרווחה והבריאות, בראשות היו"ר ח"כ **יצחק גלנטי** (גיל), את תקנות המוסד לביטוח לאומי המעניקות כיסוי ביטוחי למתנדבים הפועלים למען איכות הסביבה, שמירת הטבע והגנה על בעלי חיים.

את התיקון לחוק יזם ארגון **"חיים וסביבה"** – ארגון הגג של ארגוני הסביבה בישראל, והוא הוגש לראשונה ע"י **"כ"כ זבולון אורלב** (איחוד לאומי – מפד"ל).

לדברי **נאור ירושלמי**, סמנכ"ל חיים וסביבה, התיקון לחוק יעודד את ההתנדבות בתחום איכות הסביבה ויחזק

את ארגוני הסביבה ברחבי הארץ, אשר מטבע הדברים עיקר פעילותם מתבסס על פעילות התנדבותית. התיקון לחוק, שהוגש כתקנה מטעם שר הרווחה, מקנה למתנדבים בתחום איכות הסביבה את אותה הגנה ביטוחית הקיימת מזה שנים למתנדבים בתחומי חינוך, בריאות, קליטת עליה ועוד.

"כ"כ זבולון אורלב: "מזה שנים גוברת המודעות הציבורית לצורך בהגנה על הסביבה והטבע, שמשמעותם למעשה שמירה על בריאות הציבור ועל איכות החיים, כמו גם קידום ערכים נוספים בהם ערכים תרבותיים, חברתיים וציוניים. תקנות אלה נועדו לתקן עיוות שלפיו אלפי המתנדבים בארגונים שונים לקידום איכות הסביבה, שמירת הטבע וההגנה על בעלי החיים, לא היו מכוסים בביטוח הלאומי".

לעיון בהצעת החוק של ח"כ אורלב [לחץ כאן](#)

המשטרה הירוקה

חוק הרשויות המקומיות (סמכויות פקחים – אכיפה סביבתית), התשס"ח 2008.

ב-3.6.08, במסגרת יום איכות הסביבה בכנסת, אישרה הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את הצעת חוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית- סמכויות פקחים) אשר נדונה בוועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת. החוק מעניק לרשויות המקומיות סמכויות אכיפה משמעותיות לגבי רוב החוקים הסביבתיים בישראל. לצד סמכויות אלו, מוענק לרשויות גם תמריץ משמעותי לפעול לאכיפה של החוקים הסביבתיים שכן מתוקף החוק הן זכאיות להכנסות שייגבו מהקנסות שיטילו הפקחים. הערים יחויבו להפעיל פקחים ולהטיל קנסות נגד

הגורמים המזהמים בשטחם. מדובר למעשה בשלוחות מקומיות של המשטרה הירוקה, שיתגברו את פעילות המשרד להגנת הסביבה. לפקחים המקומיים יוענקו סמכויות נרחבות לאיתור וחקירת עבירות, והם יוכשרו על ידי משרדי הממשלה הרלוונטיים.

לעיון בהצעת החוק [לחץ כאן](#).

הצבעה – בפעם אחרת

דיון בוועדת הפנים והגנת הסביבה בנושא חוק הפחתת השימוש בשקיות פלסטיק

בתאריך 3.6.08 במסגרת יום איכות הסביבה בכנסת התקיים דיון בוועדת הפנים והגנת הסביבה בנושא חוק הפחתת השימוש בשקיות פלסטיק. בדיון נכחו נציגים של המועצה לצרכנות, התאחדות התעשיינים, איגוד רשתות השיווק, ונציגים של הארגונים הסביבתיים אדם טבע ודין, העמותה לישראל יפה ועמותת אוויר לנשימה.

ההצעה קובעת כי רשתות השיווק יגבו שקל על כל שקית פלסטיק "מררשת" ובמקביל יציעו למכירה שקיות רב

פעמיות. הצעת החוק איננה כוללת שקיות קטנות לאריזת פירות או בשר, כמו כן הצעת החוק לא תחול על חנויות המכולת הקטנות.

בסוף הדיון הוחלט כי הקרקע טרם מוכנה להצבעה ולכן הוחלט לדחותה.

לעיון בפרוטוקול הדיון [לחצ כאן](#).

השינוי מתחיל בעיר שלנו

דיון בוועדת הפנים והגנת הסביבה בנוגע לחוק העיריות

בתאריך ה-25.6.08 נערך בכנסת יום השלטון המקומי. במסגרת אירועי היום התקיים דיון בוועדת הפנים והגנת הסביבה בנושא התמודדות השלטון המקומי עם משבר האקלים.

בדיון נכחו שר הפנים, נציגים של המשרד להגנת הסביבה ומשרד התשתיות ונציגים ממספר רשויות מקומיות. עוד השתתף מר **יוחאי כרמל** - יו"ר האגודה האקולוגית הישראלית. במסגרת הדיון קרא יו"ר הוועדה **אופיר פז-פינס** לראשי העיריות להצטרף לארגון ICLEI העולמי העוסק

בפעילות של הרשויות המקומיות בנושאי איכות הסביבה.

כרמל הציג את נושא משבר האקלים והסביר את הסכנות לאדם הנובעות מהשינויים באקלים שעלולים להתבטא בשינוי כמות המשקעים, מדבור ושינויים ביבול החקלאי. עוד אמר, כי למרות שישראל מהווה בערך אלפית מאוכלוסיית העולם, היא מייצרת שלוש אלפיות מגזי החממה בעולם. נושא פליטת גזי החממה קשור קשר ישיר לרשויות המקומיות, שכן המרכיבים המשפיעים על פליטת גזי החממה בישראל - בתעשייה, באנרגיה, תחבורה וטיפול בפסולת ושפכים, הם נושאים שנמצאים תחת שליטתם, ולכן הוא קורא לרשויות המקומיות לפעול בתחום התחבורה הציבורית והאנרגיה המתחדשת.

יולי 2008

לאחר דיון זה עברה הוועדה להצביע על אישור הצעת חוק הרשויות המקומיות (סמכויות פקחים – אכיפה סביבתית) שאושר לקריאה שנייה ושלישית, ואף עבר בכנסת ביום איכות הסביבה שהתקיים ב-3.6.08 (ראה "חקיקה בהתהוות").

[לעיון בפרוטוקול הדיון לחץ כאן](#)

[לעיון בפרוטוקול דיון ההצבעה לחץ כאן](#)

צימאון להיגיון

דיון בוועדת הכלכלה בנושא הצעת חוק המים - תיקון אמצעי אכיפה

ב-26.5.08 התקיים דיון בוועדת הכלכלה בנושא הצעת חוק המים (תיקון – אמצעי אכיפה), התשס"ו-2006 של ח"כ דב חנין (חד"ש).

בתחילת הדיון ביקש יו"ר הוועדה, ח"כ גלעד ארדן (ליכוד), לברר מה גרם לעיכוב בקידומה של הצעת החוק אשר עברה בקריאה טרומית כבר בשנה שעברה. במהלך הדיון התברר כי העיכוב הינו תוצר של ויכוח היסטורי בין רשות המים למשרד להגנת הסביבה,

בשאלה מי יהיה הגורם האחראי על אכיפת החוק. אף כי לא נמצא פתרון המוסכם על הצדדים, הוחלט כי מפאת חשיבותו של החוק האמור לא תתעכב עוד ההצבעה לגביו. בהמשך הדיון הסביר ח"כ חנין את עיקרי הצעת החוק, הקובעת כי בעבירות זיהום מים ישאו העבריינים באחריות לזיהומים שגרמו וזאת ללא צורך בהוכחת יסוד נפשי מסוג כוונה או זדון. בנוסף, הצעת החוק קובעת מנגנון חובת דיווח עצמי של כל גורם זיהום מים פוטנציאלי. הדיווח האמור יועבר למשרד להגנת הסביבה ולרשות המים הממלכתית ויהא נגיש לעיון הציבור. החידוש הגדול בהצעת החוק נעוץ בכך שגוף שאיננו מדווח עובר עבירה, שדינה קנס ובמידה והיה מודע למחדלו, אף מאסר. משתתפי הישיבה הציגו חזית אחידה בהתייחסותם להצעת החוק ככזו שביכולתה להעניק סנקציה מיידית ונוחה להפעלה כנגד מזהמי המים. סנקציה אשר תשפר את יכולת אכיפת החוק, והרתעת מזהמים פוטנציאליים.

בסיום הישיבה התקיימה הצבעה בה אושרה הצעת החוק לקריאה הראשונה ללא מתנגדים, וכעבור שלושה שבועות בתאריך ה-16.6.08 אישרה הכנסת בקריאה ראשונה את הצעת החוק.

[לעיון בהצעת החוק לחץ כאן](#)

[לעיון בדיון הוועדה לחץ כאן](#)

קליין-טק

דיון בוועדת הפנים בנושא טכנולוגיה סביבתית "קלינטק"

בתאריך ה-18.6.08 ערכה ועדת הפנים והגנת הסביבה דיון בנושא טכנולוגיה סביבתית "קלינטק", כחלק מאירועי יום התעשייה הישראלית בכנסת. במהלך הדיון קרא יו"ר הוועדה, ח"כ אופיר פז-פינס (עבודה), לממשלה להשקיע ולפתח את הטכנולוגיה הסביבתית ומחקרה בישראל. לקריאה הצטרפו נציגי התעשיינים בדיון, אשר הצביעו אף הם על הצורך בעידוד ממשלתי כתנאי להישגים בתחום.

אשר גרינבאום, נציג התאחדות התעשיינים, אמר כי ההתאחדות שוקלת הקמתה של חטיבת קלינטק. במהלך הדיון הוצגו בפני המשתתפים נתונים ממרכז המחקר והמידע של הכנסת. מהנתונים עולה כי סכומי המענקים לפרויקטים סביבתיים במסגרת משרד המדען הראשי במשרד התמ"ת קוצצו בשנים האחרונות. באופן בו סך מענקי המשרד לפרויקטים סביבתיים מהווים פחות מחצי אחוז (0.34%) מתקציב המדען הראשי.

נציג משרד התשתיות, **זאב גרוס**, הודיע בפני הוועדה כי משרדו מקדם בימים אלו תיקון לחוק עידוד השקעות שיקדם פיתוח של אנרגיות מתחדשות. ח"כ **פינס** הביע מורת רוח מהנתונים שהועלו בישיבה באומרו "זה אבסורד שהמדינה לא מעודדת תעשייה ירוקה, למרות שכבר ברור שזו תעשיית העתיד שתניב רווחים הן לכלכלה והן לסביבה".

לעיון בדיון הוועדה [לחץ כאן](#).

שקוף וצלול

תקנות למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות) (שינוי התוספת לחוק) התשס"ח-2008 – הוספת עמותת צלול

בתאריך ה-21.5.08 קיימה ועדת הפנים והגנת הסביבה דיון בבקשת המשרד להגנת הסביבה לצרף את עמותת "צלול" לרשימת הגופים הרשאים להגיש תובענה במסגרת החוק למניעת מפגעים סביבתיים (תביעות אזרחיות). החוק המדובר מאפשר לרשימה של גופים להגיש תובענה להוצאת צו בית משפט נגד מזהמים, ללא הוכחת נזק לתובע עצמו. צו בית המשפט יכול להורות למפעל פרטי, רשות מקומית או גוף ממשלתי

להפסיק פעילות הגורמת לזיהום, לתקן את הנזק שנגרם מהזיהום ולמנוע הישנות הזיהום. רשימת הרשאים להגיש תובענה לצו בית משפט במסגרת החוק כוללת כיום שמונה גופים: החברה להגנת הטבע, המועצה לגנים לאומיים, הרשות לשמירת הטבע והגנים, המועצה לישראל יפה, המועצה הציבורית למניעת רעש וזיהום בישראל, "אדם טבע ודין", "חיים וסביבה" והקרן הקיימת לישראל.

איריס שליט, נציגת המשרד להגנת הסביבה, סיפרה בדיון כי זוהי הפעם הראשונה שגוף חדש ביקש להצטרף לרשימה ולפיכך טרם גובשה רשימת קריטריונים לבדיקת מצטרפים חדשים. **תומר רוזנר**, היועץ המשפטי של המשרד שנטל חלק בדיון, הבהיר כי קביעת קריטריונים לבדיקת מצטרפים חדשים הכרחית על מנת לוודא שלא ייעשה שימוש בחוק ע"י גופים שאינם ראויים. לדוגמא, מתחרה עסקי המקיים עמותת דמה המוציאה צו משפטי כנגד מתחרהו. בשלהי הישיבה אישר יו"ר הוועדה, ח"כ **אופיר פינס** (העבודה), את צירופה של עמותת "צלול" בתמיכת התאחדות התעשיינים. האישור ניתן אף טרם גיבוש רשימת הקריטריונים וזאת לאור היכרות הוועדה עם העמותה ופועלה. בלשון ח"כ **פינס**: "צלול היא בודאי לא גוף קיקיוני, אנחנו מכירים אותה, ומעריכים את פועלה. אנחנו בעד לצרף אותה." בנוסף, הנחה ח"כ **פינס** את המשרד להגנת הסביבה לגבש בהקדם את רשימת הקריטריונים אשר ייבדקו, בין היתר, את מקורות המימון והאינטרסים של הגוף המבקש להיכלל ברשימה. זאת בכדי למנוע ניצול החוק לצרכים שאינם סביבתיים.

[לעיון בדיון הועדה לחץ כאן](#)

[לאתר עמותת צלול לחץ כאן](#)

סכנה – אסבסט!!!

דיון בוועדת הפנים והגנת הסביבה בנושא היעדר הטיפול בבעיית האסבסט בנהרייה.

ביום ה- 13.07.08 התקיים דיון בוועדת הפנים והגנת הסביבה בנושא היעדר הטיפול בבעיית האסבסט בנהרייה. הדיון התקיים ביוזמתו של ח"כ יוסי ביילין (מרצ), והשתתפו בו נציגי העמותה לאיכות הסביבה והחיים בנהרייה, לצד נציגות של ארגוני הסביבה הגדולים.

במסגרת הדיון הציג ד"ר שיהב – רופא נפת עכו נתונים המראים כי תחלואת סרטן הריאות בקרב תושבי נהרייה שנחשפו לאסבסט גדולה פי 10 מאשר בכל מקום אחר בארץ. במהלך הדיון התברר, כי המשרד להגנת הסביבה העביר שלושה מיליון שקל לעירייה לצורך טיפול

באסבסט. הכסף לא נוצל, לטענת מנכ"ל העירייה, דני חמיאס, מאחר ויועד לשלושה אתרים ספציפיים, שבשניים מהם כלל לא נמצא אסבסט. בעקבות הדיון הוחלט להקים ועדת מעקב בראשות יוסי ביילין ולשלוח מכתב לראש עיריית נהרייה הקורא לו לטפל במפגע באופן מיידי.

[לעיון בהודעה שפורסמה לעיתונות לחץ כאן](#)

מפעילות הקליניקה

פרויקט "החינוך הסביבתי"

במסגרת הקליניקה לפרקטיקה ומדיניות סביבתית בפקולטה למשפטים באוניברסיטת בר אילן, מתקיים מזה מספר שנים פרויקט "החינוך הסביבתי". מטרת הפרויקט היא לפתח בקרב תלמידים בבתי הספר היסודיים מודעות, הבנה וכבוד לסביבה בה הם חיים ע"י העברת פעילות בבית הספר בנושא הסביבתי. את הפעילות מדריכים הסטודנטים בקליניקה. פעילות זו מגבירה את מודעות התלמידים לנושא הסביבתי

ומיידעת אותם לגבי הזכויות הנובעות מהחוקים הסביבתיים.

כמו בשנים האחרונות, התמקדנו השנה בבתי ספר בעלי אוכלוסיית מצוקה, מתוך מחשבה כי באוכלוסייה זו ישנה מודעות נמוכה לנושא הסביבתי. אנו מקווים כי השיעורים חשפו את התלמידים לערכים הסביבתיים ולחשיבותם. השנה העברנו את הפעילות בחמישה בתי ספר בערים שונות: אור יהודה, פ"ת, ת"א וגני תקווה. השיעורים עסקו בנושא כביש חוצה ישראל, רעש ופסולת.

במהלך הפעילות ערכנו לתלמידים היכרות ראשונית עם הנושא ועם הבעיות הנוצרות כתוצאה ממפגעים סביבתיים. הוסבר לתלמידים כיצד הם בחיי היום-יום יכולים לעזור לפתרון הבעיה. מטרת המערך היתה לעורר מודעות בקרב התלמידים בתקווה שיפתחו הרגלי חיים ידידותיים לסביבה. התלמידים בבתי הספר הביעו התעניינות רבה במהלך השיעור. מצד סגל המורים התקבלו דיווחים חיוביים על השתתפות התלמידים בפעילות ועל החומר המעניין והמרתק, ומהנהלת בתי הספר נמסר כי מדובר ביוזמה מבורכת וחשובה.

בשנה הבאה אנו מקווים להמשיך להעביר את הפעילות בבתי ספר בעלי אוכלוסיות מיוחדות על מנת לקדם חינוך לשמירה על איכות הסביבה.